

1. Wat is de mensenrechtensituatie in Eritrea?

Deze notitie bespreekt de mensenrechtensituatie in Eritrea. De informatie die hier gegeven wordt, kan behulpzaam zijn om Eritrese amv's te begrijpen en de begeleiding beter te laten aansluiten op de wensen en behoeften van Eritrese amv's. De notitie is geschreven aan de hand van het rapport van Amnesty International (2016/2017) over de situatie in Eritrea.

1. Wat is de mensenrechtensituatie in Eritrea?	1
1.1 Eénpartijstaat.....	3
1.2 Geen vrijheid van religie.....	3
1.3 Politiek gevangenen.....	3
Surveillance.....	4
1.4 Nationale dienstplicht zonder eind.....	4
1.5 Mishandeling.....	4
1.6 Beperkingen op persvrijheid.....	4
1.7 Beperkingen op een adequaat levensstandaard.....	5
1.8 Internationale kritiek.....	5

Datum : 2 april 2018

Auteurs : Isabella Prins en Winta Ghebreab - Kenniscentrum Eritrese amv's, Veerkracht project

Versie : 1.0

Het kenniscentrum Eritrese amv's is onderdeel van het project Veerkracht, een project van Nidos en Arq Psychotrauma Expert Groep gefinancierd door het AMIF-programma. Het kenniscentrum werkt samen met de culturele mediators, de gedragswetenschappers en de juridische afdeling van Nidos in het beantwoorden van vragen van begeleiders over Eritrese amv's.

1.1 Eénpartijstaat¹

Eritrea is een éénpartijdig presidentieel republikeins totalitair dictatorschap dat wordt geleid door president Isaias Afewerki en zijn partij People's Front for Democracy and Justice (PFDJ). Isaias Afewerki leidde de *Eritrean People's Liberation Front* (EPLF) in 1991 naar de overwinning van de 30-jaar lange onafhankelijkheidsstrijd waarbij Eritrea zich af wilde scheiden van buurland Ethiopië. Tijdens de eerste paar jaar van zijn leiderschap zette hij een heel nieuw bestuursstelsel op, waaronder een eigen rechtssysteem. Ook breidde hij het onderwijssysteem in zoveel mogelijk gebieden uit. Sinds de onafhankelijkheid in 1991, en officieel sinds 1993, is de PFDJ de enige partij in Eritrea. Sinds 1993 wordt een landelijke stemming uitgesteld en het land wordt nog altijd onder de grondwet uit 1993 bestuurd. Hoewel er in 1997 een nieuwe grondwet gevormd werd, is deze nooit van kracht gegaan. Andere partijen en oppositie worden niet geduld en zo zijn er ook restricties geplaatst op onafhankelijke media, gemeenschappelijke organisaties, ongeregistreerde geloofsovertuigingen, vrijheid van meningsuiting en vereniging.

1.2 Geen vrijheid van religie

In Eritrea zijn vier officiële geloofsovertuigingen toegestaan: Eritrees-orthodox, rooms-katholiek, de Lutherse kerk en de islam. Leden van andere, niet toegestane, groepen zoals onder andere Pentecostal en de Evangelische Christelijke denominaties lopen het risico gevangen

¹ De hierop volgende paragrafen zijn gebaseerd op het Amnesty International Report 2016/2017-Eritrea

genomen te worden. Amnesty International en Human Rights Watch hebben vastgesteld dat er sprake is van massa-arrestaties tijdens religieuze bruiloften, gebedsbijeenkomsten en andere bijeenkomsten. Amnesty International heeft ook vastgesteld dat meer dan 1750 leden van ongeregistreerde kerken vastgehouden worden, over het algemeen zonder officiële beschuldiging en voor een onbepaalde tijdsduur. Gevangenen worden blootgesteld aan marteling en een over het algemeen slechte behandeling.

1.3 Politiek gevangenen

Duizenden Eritreeërs worden willekeurig vastgehouden, soms voor meer dan 20 jaar, zonder officiële beschuldiging of proces voor verschillende redenen.² Denk hierbij aan het kritisch uiten tegenover regeringsbeleid, het werken als journalist, het verdacht worden van oppositie van de huidige regering, het uitvoeren van een niet officieel erkende religie, het ontwijken of ontvluchten van de dienstplicht, voor het ontvluchten van het land of omdat familieleden het land zijn ontvlucht. In veel gevallen weten familieleden niet waar de gevangenen zich bevinden.

De overheid blijft ontkennen dat negen van de elf zogeheten G15 gevangenen – een groep high-profile politici die vastgehouden worden sinds 2001, samen met meerdere journalisten die samen met hen gearresteerd waren, tijdens hun

² Human Rights Watch (2015) *Why people flee, what the EU should do*.
<https://www.hrw.org/report/2015/06/19/mediterranean-migration-crisis/why-people-flee-what-eu-should-do>

gevangenschap overleden zijn aan verscheidene ziektes.

Surveillance

In Eritrea kunnen mensen door de overheid in de gaten gehouden worden. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als iemand soldaat is of was, een deserteur in de familie heeft of er familieleden gevlucht zijn, of als iemand zich kritisch uitgelaten heeft over de regering. Er zijn mensen die zich om de twee weken moeten melden bij een overheidsinstantie: zijn staan onder surveillance en weten dat. Er zijn ook mensen die in de gaten gehouden worden en dat juist niet weten. Iedereen kan afgeluisterd worden aan de telefoon en ook de lijnen naar Soedan en Ethiopië zijn niet veilig.

1.4 Nationale dienstplicht zonder eind

De nationale dienstplicht blijft verplicht voor alle Eritrese mannen en vrouwen tussen de 18 en ongeveer 40 jaar³. In bezwaar komen tegen het uitvoeren van de dienstplicht is niet mogelijk, werkzaamheden worden zonder rekening te houden met persoonlijke voorkeur toebedeeld en de lonen zijn laag. Alle schoolgaande kinderen zijn verplicht hun laatste jaar door te brengen in het militair trainingskamp Sawa, waardoor in de praktijk ook kinderen jongeren dan 18 jaar geworven worden voor de dienstplicht. De officiële verplichte dienstplichtperiode van 18 maanden wordt in de praktijk vaak uitgesteld zonder zicht op een einde. Dienstplichtigen worden geconfronteerd met zware straffen voor het ontwijken of ontvluchten van de dienstplicht. Ook

³ De leeftijdsgrens kan variëren tussen brondocumenten.

kinderen in het militair trainingskamp Sawa leven onder zware omstandigheden. De militaire dienstplicht wordt door velen gezien als slavenarbeid.

1.5 Mishandeling

Marteling en andere mishandelingen worden vaak gebruikt als straf, dwangmiddel of overheertechniek. Veel gebruikte methoden zijn onder andere het langdurig vastbinden van gevangenen in pijnlijke posities en langdurige eenzame opsluiting. De slechte staat van de gevangenissen droegen bij aan onmenselijke of vernederende behandeling of straf. Veel gevangenen werden vastgehouden in overvolle ondergrondse cellen of metalen scheepscontainers, vaak in afgelegen locaties waar ze leden onder extreme weersomstandigheden. Voedsel, water en sanitaire voorzieningen waren niet goed genoeg.

1.6 Beperkingen op persvrijheid

Er is weinig tot geen persvrijheid in Eritrea. In september 2001 werden alle geprinte media, die niet van de staat waren, verboden. Volgens rapporten van onder andere Human Rights Watch en Amnesty International worden mensen die zich kritisch uitlaten over de regering (dus ook journalisten) gearresteerd en zonder proces vastgehouden. In 2015 werd het land voor het achtste jaar op rij als laatste geplaatst op de press freedom index van Reporters Without Borders.⁴

⁴ <https://rsf.org/en/news/eritrea-last-world-press-freedom-index-past-eight-years>

1.7 Beperkingen op een adequaat levensstandaard

Het merendeel van de bevolking in Eritrea leeft van hand tot tand. De invoering van nationale dienstplicht, het economisch beleid en allerlei andere maatregelen beperken tezamen de economische mogelijkheden van burgers om een inkomen te verwerven en zelfredzaam te zijn:

- Het merendeel van de bevolking leeft van de zelfvoorzienende landbouw en veeteelt.
- In het kader van de nationale dienstplicht werken dienstplichtigen als arbeiders in verschillende sectoren, zonder een degelijk inkomen te verdienen.
- Er zijn weinig mogelijkheden voor ondernemers; een private sector is er eigenlijk niet.
- Door een tekort aan elektriciteit zijn er veel 'power cuts', waardoor men zelfs in de steden niet kan rekenen op elektriciteit.
- Internet is voor slechts 1% van de bevolking toegankelijk.
- Er is een tekort aan brandstof en overal zijn er checkpoints langs de wegen, waardoor de bewegingsvrijheid in grote mate beperkt wordt.
- Contant geld kan alleen beperkt opgenomen. De overheid heeft een limiet opgesteld van 5000 Nakfa (dit is de Eritrese valuta en is ongeveer 200 euro) per gezin per maand. Internetbankieren is niet mogelijk.
- Er is een tekort aan voedsel en men is afhankelijk van voedselbonnen (en die zijn conditioneel aan vervulling van dienstplicht).
- Er is een urgent tekort aan schoon drinkwater, vooral in de hoofdstad Asmara
- Ook medische voorzieningen zijn beperkt beschikbaar geworden. Om een arts te bezoeken moet je soms dagenlang in de rij

wachten en medicijnen zijn duur en soms alleen op de zwarte markt verkrijgbaar. Voor medische behandelingen reizen veel Eritreeërs naar Soedan.

'the government's draconian regulations that limited cash withdrawals from individuals' bank accounts prevented people from buying adequate food and other basic items'

UNICEF

De impact van de verschillende maatregelen is zichtbaar: er is een toename van ondervoede kinderen en **de helft van alle kinderen in Eritrea heeft een onvolgroeide groei.**⁵

1.8 Internationale kritiek

Eritrea heeft te maken met een versterkte mate van internationale kritiek. Internationale organisaties zoals Amnesty International en Human Rights Watch rapporteren jaarlijks over de mensenrechtensituatie in Eritrea. De organisatie melden dat er op grote schaal wordt gemarteld, dwangarbeid wordt toegepast en dat mensen onder slechte omstandigheden worden opgesloten. In juni 2016 sprak een door de Verenigde Naties ingestelde Commissie van Onderzoek uit dat de schendingen van de mensenrechten in Eritrea zo ernstig waren dat verwijzing naar het Internationaal Strafhof nodig was. De commissie sprak van misdaden tegen de menselijkheid, waaronder de onderwerping aan slavernij van mogelijk 400.000 mensen.

⁵ Bevindingen van UNICEF in het Amnesty International Report 2017/2018- Eritrea, <https://www.amnesty.org/en/countries/africa/eritrea/report-eritrea/>

Sheila Keetharuth, in oktober 2012 door de Verenigde Naties (VN) aangewezen voor de nieuwe rol van Special Rapporteur van de situatie in Eritrea, presenteerde wijdverspreide bezorgdheid en vele adviezen in rapporten aan het Human Rights Council van de VN in juni 2013 en 2014, en aan de UN General Assembly in oktober 2013 en 2014. Haar verzoeken voor toegang tot het land zijn niet toegekend sinds haar aantreden in 2012. In juni 2014 werd een Commission of Inquiry van de VN, bestaande uit drie leden, opgericht om gedurende 1 jaar onderzoek te doen naar alle beweerde inbreuken op mensenrechten in Eritrea zoals deze werden gepresenteerd in de rapporten van de Special Rapporteur Sheila Keetharuth.⁶

In juni 2016 beschuldigde een VN-panel president Afewerki van schendingen van de rechten van de mens door te stellen dat 'hij een terreurbewind voert door systematisch en extreem misbruik te maken van de populatie die gelijkgesteld kan worden aan humanitaire misdaad.' Amnesty International beweert dat president Afewerki meer dan 10.000 politieke gevangenen heeft en Amnesty International beweert hierbij ook dat mishandeling wijdverspreid plaatsvindt.⁷

⁶ <http://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=15315&LangID=E>

⁷ <https://www.nytimes.com/2016/06/09/world/un-accuses-eritreas-leaders-of-crimes-against-humanity.html>